

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ÖZET: Asker kişinin askeri Ceza Kanununun TCK.nununa göndermede bulunduğu askeri suçu ile asker olmayan kişilerin müştereken işledikleri bu suça ait davanın 353 Sayılı Kanunun 12.maddesi uyarınca Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

TCK : 416,80,429

ESAS NO :1988/36

K A R A R

KARA NO :1988/37

Davacı :K.H.

Sanık :Memduh Gürdenalp-İrfan Onak-Mehmet Özgökalp

O L A Y :Sanıklardan Memduh Gürdenalp'in jandarma üsteğmeni ve İrfan

Onak'ın polis memuru oldukları ve her üç sanığın 29/4/1985 gecesini iki turist Alman bayan öğretmeni, oto ile sanık Mehmet Özgökalp'in evine götürdükleri ve burada sanıklar Memduh Gürdenalp'in cebir ve şiddetle mağdurelerin defaetle ırzlarına geçtikleri ve alıkoydukları ve sanıklardan İrfan Onak'ın da bu suçlara yargım ve müzaharette bulunduğu ileri sürülerek TCK.nun 416/1.,80.,429/1,2.maddeleriyle tecziyeleri istemiyle İstanbul C.Savcılığının 2/5/1985 gün, 3297 sayılı iddianamesiyle, haklarında kamu davası açılmıştır.

İSTANBUL 4. AĞIR CEZA MAHKEMESİ : 7/6/1985 gününde, 1985/115-86 sayılı ile; sanıklardan Memduh Gürdenalp'in jandarma üsteğmeni olduğundan **Askeri Ceza Kanununun** 152/1.maddesine göre atılı suçun askeri suç sayıldığı ve 353 Sayılı Kanunun 9.maddesine göre davanın askeri yargıda görülmesi ve aynı kanunun 12.maddesine göre birlikte işlenen suç nedeniyle diğer sanıkların da askeri mahkemede yargılanması gerektiğini belirterek görevsizlik kararı vermiştir.

İSTANBUL KASIMPAŞA KUZEY DENİZ SAHA KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ: 16/12/1986 gününde, 1986/40-1016 sayılı ile; Sanıkların sabit olan alıkoyma suçundan ötürü TCK.nun 429/1.,59maddeleriyle tecziyelerine ve zorla ırza geçme suçundan be-
raatlerine karar vermiştir.

Bu kararın sanıklar tarafından temyiz edilmesi üzerine, Askeri Yargıtay 5.Dairesi 15/7/1987 gün, 1987/310-448 sayılı ile, "Sanıklara atılı kaçırmak ve alıkoymak suçunun TCK.nun 8.babının 2.faslında yer aldığı, Askeri Yargıtay Daireler Kurulunun 5/3/1987 gün, 1987/58-43 sayılı ilamında alıkoyma suçlarının ırz ve iffete tecavüz niteliğinde olmadığı, askeri mahkemelerin sadece askeri ceza kanununun 152. maddesi yollamasıyla TCK.nun 8.babının 1.faslında yer alan, ırz ve iffete tecavüz suçlarına bakmakla görevli buldukları, bu duruma nazaran mahkemenin, kaçırma ve alıkoyma suçundan dolayı görevsizlik kararı vermesi gerektiği"ni belirterek mahkûmet hükmünün bozulmasına karar vermiştir.

İSTANBUL KASIMPAŞA KUZEY DENİZ SAHA KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ:

6/11/1987 gününde, 1987/1079-1021 sayılı Askeri Yargıtay 5.Dairesinin bozma ilânına uyularak sanıkların kaçırma, alıkoyma suçları nedeniyle görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece her iki mahkemenin, kaçırma ve alıkoyma suçları nedeniyle vermiş oldukları, kesinleşmiş görevsizlik kararları arasında 2247 Sayılı Kanununun 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş ve dosya İstanbul Kasım-paşa Kuzey Deniz Saha Komutanlığı Askeri Savcılığının 7/6/1987 gün, 1987/Müt. sayılı yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Muammer TURAN'ın Başkanlığında, Mevrure Gözdemir, Adnan Hamzaoğulları, Uğur Tönük, Ersin Eserol, Duran Dinçer ve Dr.Önder Ayhan'ın katılmaları ile yaptığı 11/7/1988 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı İsmail Malkoç ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ertan Urunga'nın davada Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünülürdü.

Olay yerinde açıklandığı üzere sanıklardan jandarma üsteğmeni olan Memduh Gündenalp ile sivil olan iki arkadaşının reşit olan iki Alman turist kadını kaçırap alıkoydukları iddiasıyla ve TCK.nun 429 maddesi ile tecziyeleri istemiyelerle haklarında kamu davası açılmıştır.

Görevli yargı yerinin tayin edilebilmesi için kaçırap alıkoyma suçunun ve müeyyidesi olan TCK'nun 429.maddesinin, Askeri Ceza Kanununun 152. maddesi kapsamına girip girmediğinin, yani askeri bir suç olup olmadığının tesbiti gerekir.

Askeri Ceza Kanununun 1.maddesinde belirtildiği üzere, bu kanunda yazılı olan suçlar" askeri suç" olduğu gibi TCK'nunda yazılı olup da Askeri Ceza Kanununca bu kanuna açıkca atıf yapılan suçlar da" askeri suç" sayılırlar.

Sanıklara atılı eylem, Askeri Ceza Kanununun" askerlik haysiyetine ve şerefine dokunan suçlar ve cezaları" başlıklı 11.fasılta yer alan 152.maddesinin atıfta bulunduğu TCK.nunun 429.maddesinde belirtilmiş olan suçtur.

Askeri Ceza Kanununun 152.maddesi "ırz ve iffete tecavüz edenler" başlığı altında, ırz ve iffete tecavüz eden askeri şahıslar hakkında TCK.nun 8. babında yazılı cezalar tatbik olunur, hükmünü taşımakta ve bu babın 2.faslında sanıklara atılı reşit olan bir kadını kaçırap bir yerde alıkoyma suçu da yer almaktadır.

Askeri Ceza Kanununun 152.maddesi, ırz ve iffete tecavüz edenler hakkında TCK.nuna atıfta bulunduğu göre, sanıklara atılı suçun bu nitelikte olup olmadığının tesbiti gerekir.

Irz ve iffete tecavüz genellikle, bir kimsenin başkaları tarafından dokunulmaması ve saygı gösterilmesi gereken, öncelikle de cinsel konularda namusuna yönelik eylemlerdir.Bu itibarla TCK'nun 429.maddesinde yer alan reşit bir kadını cebir, şiddet veya tehdit veya hile ile şehvet hissi veya evlenme

maksadıyla kaçırma veya bir yerde alıkoyma suçunun ırz ve iffete tecavüz niteliğinde olduğu ve asker kişi tarafından işlenen bu eylemin askerlik şeref ve haysiyetine dokunan ve askeri ceza kanununun 152.maddesi kapsamına giren askeri suçlardan bulunduğu kabulü gerekir.

Uyuşmazlık Mahkememizin yerleşmiş içtihadı da bu yöndedir.

Bu nedenle sanık üstegmgn Memduh Gürdenalp'in davasının askeri yargı yerinde görülmesi gerekir.

Sanıklardan İrfan Onak ile Mehmet Özgökalp asker kişi olmadıklarından ve 353 Sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun, Askeri Mahkemelere ve adliye mahkemelerine tâbi kişiler tarafından bir suçun müştereken işlenmesi halini derpiş eden 12.maddesinde, suçun Askeri Ceza Kanununda yazılı olması halinde sanıkların yargılanmalarının askeri mahkemelere ait olduğu belirtildiğinden bu sanıklar hakkındaki davanın da askeri yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenlerle, İstanbul Kasımpaşa Kuzey Deniz Saha Komutanlığı Askeri Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ: Anlaşmazlığı niteliğine göre Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul Kasımpaşa Kuzey Deniz Saha Komutanlığı Askeri Mahkemesinin 6.11.1987 günlü, 1987/1079-1021 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 11/7/1988 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Muammer TURAN

Üye

Mehrure Gözdemir

Üye

Adnan Hamzaoğulları

Üye

Uğur Tönük

Üye

Ersin Eserol

Üye

Dursun Dinçer

Üye

Dr.Önder Ayhan

i/K
N/S

Bu kararın askeri gazete'de
yayın uygulanır.

Başkan